

Bankeninterview

LAAT OVERHEID FACILITEREN EN ONDERNEMERS ONDERNEMEN

Slot Moermond, het prachtige kasteeltje gelegen in Renesse, vormde een perfect decor voor de traditionele Zeeland Business financieel economische overpeinzingen over het jaar 2007 en de vooruitzichten voor 2008. De discussie werd geleid door Maria le Roy. Maria le Roy behoeft weinig introductie in zakelijk Zeeland, nadat zij in korte tijd het gezicht werd van het economische beleid van de Provincie. Haar mening over de WCT en de noodzaak van een goede infrastructuur stak zij nooit onder stoelen of banken. Tot verdriet van menig Zeeuws ondernemer, moest zij echter na de verkiezing in maart 2007 het veld ruimen. Inmiddels kan zij haar bestuurskwaliteiten met bevlogenheid en elan inzetten voor de Gemeente Sluis.

De perspectieven voor Zeeland zijn gunstig, alleen al vanwege het feit dat de wereldeconomie positief is. De schommelende beurskoersen veroorzaken regelmatig onrust, maar de orderportefeuilles zijn voor 2008 goed gevuld. Er zitten in Zeeland echter diverse adressen onder het gras; tekort aan personeel, de vergrijzing, te weinig grootschalige uitbreidingen, veel kleine MKB bedrijven en starters. Maar ook faillissementen, kwetsbare orderportefeuilles en bedrijfsovernames door ondernemingen van buiten Zeeland. En, hierover zijn

alle deelnemers het eens, in het algemeen de vertragende procedures en regelgeving.

Op 30 november jl. berichtte de PZC dat het bedrijf Sea Way failliet gaat, met het verlies van 50 arbeidsplaatsen. Wat denkt u bij het lezen van dit bericht?

Chris Cornet (ING): "In dit geval is dit faillissement niet alleen te wijten aan economische factoren. Er is een calamiteit geweest (brand). O.a. daardoor is dit relatief jonge bedrijf in de problemen

gekomen. Voor Zeeland is het toch spijtig dat dit bedrijf omvalt."

Marco Utermark (DRV): "Voor zover mij bekend was dit bedrijf sterk gericht op één grote klant met specifieke orders. Er is veel risico genomen en er zijn grote investeringen gedaan. Het uitblijven van succes is dan heel pijnlijk."

Is dat dan te wijten aan slecht ondernemerschap of aan slechte adviseurs?

Hans Rijkse (AAR) vermoedt een combinatie hiervan: "Het is niet altijd slecht

als een bedrijf failliet gaat en er is niet altijd een doorstart mogelijk. Er kan beter geïnvesteerd worden in een nieuw gezond bedrijf, wat wel toekomst heeft.”

Peter Kamstra (Fortis) denkt dat Sea Way veel risico liep met het toepassen van een innovatieve techniek. Veel specialisten zijn geraadpleegd en er bleken steeds nieuwe investeringen nodig. Ook bij zijn bank kloppen bedrijven aan voor investeringen, die nieuwe ontwikkelingen en processen mogelijk maken, maar tot welk punt gaat dit door en waar ligt het omslagpunt?

Mark Koolen (ABN-AMRO) onderschrijft wat Hans en Peter zeggen, maar ziet ook dat een hoog risico innovatie afremt. In Zeeland worden überhaupt beperkt risicovolle bijzondere kredieten aangevraagd. Het Zeeuws Participatie Fonds krijgt 5 tot 6 aanvragen per jaar. Dus kennelijk hebben Zeeuwse ondernemers toch een behoudend karakter. Maurice Buijs (Schipper/OAZ) meent dat de innovatiekracht van Zeeuwse bedrijven lager ligt dan in andere delen van Nederland. Dat ligt ook aan het feit dat Zeeuwen met potentie hier niet meer actief zijn, zij hebben elders CEO functies. Robert Lammerts (Deloitte.) valt het op dat juist innovatieve bedrijven bijna voor 100% opdrachtgevers hebben buiten Zeeland. Het is dus heel belangrijk om mensen met HBO+ aan te trekken, die deze innovatiekracht verder stimuleren en de vestigingsomgeving verbeteren.

Dus toch Welkom in Zeeland?

Cornet reageert hierop met cijfers: “375.000 inwoners en 23.500 bedrijven die aan 172.000 mensen werk bieden.

juist voor rust en stabiliteit zorgen.

Het is duidelijk dat de maakindustrie eindig is en een spoor van leegstand achterlaat. Zou de overheid juist niet vooral de taak hebben om deze bedrijventerreinen te revitaliseren?

Sander van Gelderen (ACCON-AVM) denkt dat het geldgebrek bij de Gemeenten het grootste probleem is, maar ook dat de plannen wellicht te ambitieus zijn. Voor starters is het te duur om deel te nemen in dergelijke projecten. Buijs meent dat stabiliteit ontbreekt in de Gemeenten Middelburg en Vlissingen. Voor een ondernemer wordt het dan snel Goes of Terneuzen. Goes Waterstad is ook een mooi voorbeeld van publiek private samenwerking met een breed draagvlak. Koolen onderschrijft deze problematiek en vindt dat er voor de NV Economische Impuls een belangrijke rol is weggelegd. Dit orgaan moet

Gastheer : Kees van Boven

Bijzondere gast : Ben Flore

Discussie leider : Maria le Roy,

wethouder Gemeente Sluis

Deelnemers interviewdiner 2007

Chris Cornet, ING

Peter Kamstra, Fortis

Maurice Buijs, Schipper/OAZ

Hans Rijkse, AAR

Mark Koolen, ABN-AMRO

Robert Dikker, Ernst&Young

Robert Lammerts, Deloitte.

Ardjan de Bruijne, KPMG

Sander van Gelderen, ACCON-AVM

Marco Utermark, DRV

Peter Koeman, Pekaar & Partners

Adri van de Laar, RABO

Ramon van de Gruiter, WEA Zeeland

Z E E L A N D

BUSINESS®

Zakenmagazine voor provincie Zeeland , 23e jaargang

Nieuwsgierig naar de afloop van dit artikel? Vraag dan deze uitgave aan op:

zeelandbusiness@bpzw.nl